

IP OFFICE

Український національний офіс
інтелектуальної власності та інновацій

НЕОФІЦІЙНИЙ ПЕРЕКЛАД

РІШЕННЯ СУДУ ЄС

В ОБ'ЄДНАНИХ СПРАВАХ

C-775/21 ТА C-826/21

ВІД 20 КВІТНЯ 2023 РОКУ

(BLUE AIR AVIATION SA)

РІШЕННЯ СУДУ (ШОСТА ПАЛАТА)

20 КВІТНЯ 2023 РОКУ (*)

(Звернення щодо ухвалення попереднього рішення - Інтелектуальна власність - Авторське право та суміжні права - Директива 2001/29/ЄС - Стаття 3(1) - Доведення до загального відома публіки - Концепція - Сповідення фонової музики - Директива 2006/115/ЄС - Стаття 8(2) - Справедлива винагорода - Просте надання фізичних засобів - Звукове обладнання на борту поїздів та літаків - Презумпція доведення до загального відома публіки)

В об'єднаних справах C-775/21 та C-826/21,

ЗВЕРНЕННЯ щодо ухвалення попереднього рішення за статтею 267 Договору про функціонування Європейського Союзу від Curtea de Apel București (Апеляційний суд, Бухарест, Румунія), винесені рішеннями від 12 листопада 2020 року та 1 липня 2021 року, отримані Судом 15 та 22 грудня 2021 року, в рамках провадження у справі

BLUE AIR AVIATION SA

ПРОТИ

UCMR - ADA ASOCIAȚIA PENTRU DREPTURI DE AUTOR A COMPOZITORILOR (C-775/21),

ТА

UNIUNEA PRODUCĂTORILOR DE FONOGRAME DIN ROMÂNIA (UPFR)

ПРОТИ

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT FERROVIAR DE CĂLĂTORI (SNTFC) 'CFR CĂLĂTORI' SA (C-826/21),

СУД (ШОСТА ПАЛАТА),

у складі: P.G. Xuereb, Голова палати, T. von Danwitz та I. Ziemele (доповідач), судді,

Генеральний адвокат: M. Szpunar,

Секретар: A. Calot Escobar,

беручи до уваги письмову процедуру,
розглянувши зауваження, подані від імені:

- Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) 'CFR Călători' SA, в особі T. Preoteasa, що діє як Агент,
- Уряду Румунії, в особі E. Gane, A. Rotăreanu та A. Wellman, що діють як Агенти,
- Європейської Комісії, в особі з боку A. Biolan, P. Němečková та J. Samnadda, що діють як Агенти,

заслухавши Генерального адвоката, вирішив перейти до ухвалення рішення без надання Висновку, зазначає наступне

РІШЕННЯ

1. Ці звернення щодо ухвалення попереднього рішення стосуються тлумачення статті 3 Директиви 2001/29/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію окремих аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві (OJ 2001 L 167, с. 10).

2. Звернення були зроблені у двох провадженнях, по-перше, у справі C-775/21, Blue Air Aviation SA ("Blue Air") та UCMR - ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor ("UCMR - ADA"), щодо зобов'язання Blue Air виплачувати роялті UCMR - ADA за сповіщення фонових музичних творів на борту пасажирських літаків, і по-друге, у справі C-826/21, Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) та Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) "CFR Călători" SA ("CFR"), щодо зобов'язання сплачувати роялті за надання на борту поїздів фізичних засобів, які можуть бути використані для доведення музичних творів до загального відома публіки.

ПРАВОВИЙ КОНТЕКСТ

Міжнародне право

3. 20 грудня 1996 року Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) прийняла в Женеві (Швейцарія) Договір ВОІВ про авторське право ("WCT"), який був затверджений Рішенням Ради 2000/278/ЄС від 16 березня 2000 року про затвердження від імені Європейського Співтовариства Договору ВОІВ про авторське право і Договору ВОІВ про виконання і фонограми (OJ 2000 L 89, с. 6) та набув чинності для Європейського Союзу 14 березня 2010 року (OJ 2010 L 32, с. 1).

4. Стаття 8 WCT, що має назву "Право на розповсюдження серед широкої публіки", передбачає:

"Не порушуючи положень Статей 11 (1) (ii), 11 bis (1) (i) та (ii), 11 ter (1) (ii), 14 (1) (ii) та 14 bis (1) [Конвенції про охорону літературних і художніх творів, підписаної в Берні 9 вересня 1886 року (Паризький акт від 24 липня 1971 року) з поправками від 28 вересня 1979 року] автори літературних і художніх творів користуються виключним правом дозволяти будь-яке розповсюдження своїх творів серед широкої публіки через дротові або недротові засоби зв'язку, включаючи розповсюдження своїх творів серед широкої публіки у такий спосіб, що представники публіки можуть мати доступ до таких творів у будь-якому місці і в будь-який час за їх власним вибором”.

5. Узгоджені заяви щодо WCT були прийняті Дипломатичною конференцією ВОІВ 20 грудня 1996 року.

6. Узгоджена заява щодо статті 8 WCT сформульована наступним чином:

"Розуміється, що просте надання фізичним особам права на здійснення повідомлення не в повному обсязі співпадає з поняттям повідомлення, яке передбачено цим Договором або [Конвенцією про охорону літературних і художніх творів, підписаної в Берні 9 вересня 1886 року (Паризький акт від 24 липня 1971 року), з поправками від 28 вересня 1979 року] ...”.

*Законодавство Європейського Союзу
Директива 2001/29*

7. У пунктах 1, 4, 6, 7, 9, 10, 23 і 27 Директиви 2001/29 зазначено

"(1) Договір передбачає створення внутрішнього ринку та запровадження системи, що забезпечуватиме неспотворення конкуренції на внутрішньому ринку. Гармонізація законодавства держав-членів у сфері авторського права та суміжних прав сприяє досягненню цих цілей.

...

(4) Завдяки посиленню правової визначеності та забезпеченню високого рівня охорони інтелектуальної власності гармонізовані правові рамки авторського права і суміжних прав сприятимуть значним інвестиціям у творчість та інновації, у тому числі мережеву

інфраструктуру, і, як наслідок, сприятимуть зростанню та підвищенню конкурентоспроможності європейської промисловості як у сфері надання контенту та інформаційних технологій, так і загалом у низці галузей промисловості та сфер культури. Це захистить існуючі робочі місця та заохочуватиме створення нових робочих місць.

...

(6) Без гармонізації на рівні Співтовариства законодавча діяльність на національному рівні, яка вже була ініційована в низці держав-членів для реагування на технологічні виклики, може призвести до суттєвих відмінностей в охороні та, як наслідок, до обмеження вільного руху продуктів і послуг, які включають права інтелектуальної власності або ґрунтуються на них, що призведе до повторної фрагментації внутрішнього ринку та виникнення законодавчих суперечностей. Вплив таких законодавчих відмінностей та невизначеностей стане більш значущим з подальшим розвитком інформаційного суспільства, який вже суттєво збільшив транскордонне використання інтелектуальної власності. Темпи цього розвитку повинні і будуть надалі зростати. Суттєві правові відмінності та невизначеності в охороні можуть перешкоджати економії на масштабах нових продуктів і послуг, що включають об'єкти авторського права і суміжних прав.

(7) Таким чином, законодавчі рамки Співтовариства щодо охорони авторського права і суміжних прав також необхідно адаптувати та доповнити настільки, наскільки це необхідно для безперервного функціонування внутрішнього ринку. У зв'язку з цим ті національні положення щодо авторського права і суміжних прав, які значно відрізняються у різних державах-членах або спричиняють виникнення правових невизначеностей, що перешкоджають безперервному функціонуванню внутрішнього ринку та належному розвитку інформаційного суспільства в Європі, необхідно узгодити, а непослідовних національних реакцій на технологічні розробки необхідно уникати; при цьому відмінності, що не мають негативного впливу на функціонування внутрішнього ринку, не вимагають усунення або запобігання.

...

(9) Будь-яка гармонізація авторського права і суміжних прав повинна ґрунтуватися на високому рівні охорони, оскільки ці права мають вирішальне значення для інтелектуальної творчої діяльності. Їх охорона допомагає забезпечити підтримку та розвиток творчості в інтересах авторів, виконавців, виробників, споживачів, культури, промисловості та широкої громадськості. Тому інтелектуальна власність була визнана невід'ємною частиною власності.

(10) Для того, щоб автори або виконавці продовжували свою творчу та мистецьку діяльність, вони повинні отримувати відповідну винагороду за використання їхніх творів, так само як і виробники, щоб мати можливість фінансувати таку діяльність. Інвестиції, необхідні для виробництва таких продуктів, як фонограми, фільми або мультимедійні продукти, та послуг, таких як послуги, що надаються на запит, є значними. Необхідна належна правова охорона прав інтелектуальної власності, щоб гарантувати можливість отримання такої винагороди та забезпечити можливість одержання задовільного доходу від цих інвестицій.

...

(23) Ця Директива повинна продовжити гармонізацію права автора на повідомлення до загального відома публіки. Це право необхідно розуміти у широкому сенсі, який охоплює будь-яке повідомлення твору до загального відома публіки, що не присутня у місці, з якого здійснюється таке повідомлення. Це право повинно поширюватися на будь-яку таку трансляцію або ретрансляцію твору публіці засобами дротової або бездротової передачі, у тому числі засобами мовлення. Це право не повинно поширюватися на будь-які інші дії.

...

(27) Просте надання фізичних засобів для забезпечення або здійснення повідомлення до загального відома публіки саме по собі не є повідомленням до загального відома публіки у значенні цієї Директиви.

...

8. Стаття 3 Директиви 2001/29, що має назву "Право на повідомлення до загального відома творів і право надавати доступ до інших об'єктів", передбачає:

1. Держави-члени повинні надати авторам виключне право дозволяти або забороняти будь-яке повідомлення до загального відома публіки їхніх творів за допомогою дротових чи бездротових засобів, у тому числі надання доступу публіці до їхніх творів у спосіб, за якого представники публіки можуть отримати доступ до таких творів з будь-якого місця і у будь-який час за їх власним вибором.

2. Держави-члени повинні надати виключне право дозволяти або забороняти будь-яке надання доступу публіці за допомогою дротових чи бездротових засобів у спосіб, за якого представники публіки можуть отримати доступ з будь-якого місця і у будь-який час за їх власним вибором:

- (а) для виконавців - записів їхніх виконань;
- (б) для виробників фонограм - їхніх фонограм;
- (с) для виробників перших записів фільмів - оригіналу та копій їхніх фільмів;
- (д) для організацій мовлення - записів їхніх передач, незалежно від того, транслюються такі передачі дротовим або бездротовим способом, у тому числі через кабель або супутник.

3. Права, передбачені параграфами 1 і 2, не вичерпуються будь-якою дією щодо повідомлення до загального відома публіки або надання доступу публіці, як це зазначено у цій статті".

Директива 2006/115/ЄС

9. Стаття 8 Директиви 2006/115/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2006 року про право на надання в прокат і право на надання в позичку та про деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності (ОJ 2006 L 376, с. 28), що має назву "Мовлення та повідомлення до загального відома публіки", передбачає в пункті 2:

"Держави-члени повинні передбачити право, яке забезпечує сплату користувачем разової справедливої винагороди, якщо опубліковану для комерційних цілей фонограму або відтворення такої фонограми використовують для мовлення бездротовим способом або для будь-якого повідомлення до загального відома публіки, і розподіл цієї винагороди між відповідними виконавцями та виробниками фонограми. Держави-члени можуть, за відсутності угоди між виконавцями та виробниками фонограми, встановити умови розподілу між ними такої винагороди".

Румунське законодавство

Закон № 8/1996

10. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Закон № 8/1996 про авторське право і суміжні права, Monitorul Oficial al României, Частина I, № 60 від 26 березня 1996 р.) неодноразово змінювався, зокрема Законом № 285/2004 (Monitorul Oficial al României, Частина I, № 587 від 30 червня 2004 р.) ("Закон № 8/1996"). Відповідні положення цього закону відтворені в пунктах 11-20 нижче в редакції, що застосовується до спорів в основному провадженні.

11. Стаття 13 Закону № 8/1996 зазначає:

"Використання твору створює для автора окремі виключні майнові права, які дозволяють йому дозволяти або забороняти використання твору:

...

(f) пряме чи опосередковане доведення твору до загального відома публіки будь-яким способом, включаючи доведення його до загального відома публіки таким чином, що представники публіки можуть отримати доступ до нього з місця і в час, обрані ними індивідуально;

...

12. Стаття 15(1) цього закону звучить наступним чином:

"Доведення до загального відома публіки означає будь-яке поширення твору, здійснене безпосередньо або за допомогою технічних засобів, у місці, відкритому для публіки, або в будь-якому місці, де присутні особи не входять до кола сім'ї та знайомих, включаючи сценічне або кінопредставлення, виконання або декламацію, або будь-який інший публічний спосіб безпосереднього виконання або представлення твору, публічний показ творів образотворчого, декоративно-прикладного, фотографічного чи архітектурного мистецтва, публічний показ кінематографічних творів та інших аудіовізуальних творів, у тому числі цифрових, представлення творів у публічному місці за допомогою звукових або аудіовізуальних записів, а також представлення творів у публічному місці за допомогою будь-яких засобів радіо- чи телевізійного мовлення. Доведення до загального відома публіки також означає будь-яке поширення, бездротовим або дротовим способом,

за допомогою якого твори стають інтерактивно доступними публіці, в тому числі через Інтернет або інші інформаційні мережі, таким чином, що кожен член публіки може мати доступ до таких творів з місця і в час, індивідуально обрані ним.

...

13. Як зазначено у статті 105(1)(f) цього закону:

"...виробник фонограми має виключне майнове право дозволяти або забороняти наступне:

...

(f) сповіщення та доведення до загального відома публіки своїх власних фонограм, за винятком тих, що публікуються з комерційною метою, у випадку чого він має право лише на справедливий винагороду".

14. Стаття 1065 того ж закону передбачає:

1. Виконавці і виробники фонограм мають право на єдину справедливий винагороду за пряме або непряме використання фонограм, опублікованих з комерційною метою, або за їх відтворення шляхом сповіщення або через інші засоби доведення до загального відома публіки.

2. Розмір цієї винагороди визначається методологією відповідно до процедури, викладеної в статтях 131, 1311 і 1312".

15. Стаття 123(1) - (3) Закону № 8/1996 зазначає:

1. Суб'єкти авторського права і суміжних прав можуть здійснювати права, надані їм цим Законом, як індивідуально, так і на підставі договору через організації колективного управління, відповідно до умов, визначених цим Законом.

2. Колективне управління авторським правом може здійснюватись тільки щодо творів, раніше оприлюднених, а колективне управління суміжними правами може здійснюватись тільки щодо раніше зафіксованих або сповіщених виконань і фонограм або відеограм, раніше оприлюднених.

3. Суб'єкти авторського права і суміжних прав не можуть передавати майнові права, надані відповідно до цього Закону, організаціям колективного управління".

16. Стаття 1231(1)(e) і (f) цього закону передбачає:

"Колективне управління є обов'язковим для здійснення наступних прав:

...

(e) права на доведення музичних творів до загального відома публіки, за винятком публічного показу кінематографічних творів;

(f) право на справедливу винагороду, що надається виконавцям і виробникам фонограм за доведення до загального відома публіки і сповіщення комерційних фонограм або їхніх копій".

17. Стаття 130(1)(a) і (b) Закону № 8/1996 сформульована наступним чином:

"Організації колективного управління зобов'язані:

(a) надавати за плату невиключні дозволи у формі невиключної ліцензії користувачам, які подають письмову заяву перед будь-яким використанням охоронюваного репертуару;

(b) розробляти методики для своїх сфер діяльності, включаючи відповідні авторські збори, які повинні бути обговорені з користувачами з метою виплати таких зборів, у випадку творів, спосіб використання яких унеможливує надання суб'єктами авторських прав індивідуального дозволу".

18. Відповідно до статті 131(1) того ж закону:

"Для того, щоб ініціювати процедури переговорів, організації колективного управління подають до [Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (Румунський офіс з авторського права)] заяву, що супроводжується методиками, запропонованими для переговорів відповідно до статті 130(1)(a).

...

19. Стаття 131(1) - (3) Закону № 8/1996 передбачає:

1. Методики обговорюються організаціями колективного управління та представниками, зазначеними у статті 131(2)(b), ...

2. Організації колективного управління можуть вимагати фіксовану або пропорційну винагороду від однієї і тієї самої категорії користувачів, розраховану на основі доходу, який користувач отримує від діяльності, в контексті якої використовується репертуар, наприклад: сповіщення, кабельна ретрансляція або доведення до загального відома публіки, беручи до уваги європейську практику

щодо результатів переговорів між користувачами і організаціями колективного управління. У випадку сповіщення пропорційна винагорода встановлюється на диференційованій основі, прямо пропорційно до частки використання репертуару, яким колективно управляють у такій діяльності, а за відсутності доходів – на основі витрат, понесених у зв'язку з використанням.

3. Фіксована або пропорційна винагорода, згадана в пункті 2, може вимагатись тільки в тому випадку, якщо і тією мірою, якою використання стосується творів, щодо яких авторське право або суміжні права продовжують користуватись охороною, передбаченою законом.

...

20. Стаття 1312(2) цього Закону сформульована наступним чином:

"Згода сторін щодо узгоджених методик фіксується у протоколі, який передається на зберігання до Румунського офісу з авторського права.

...

Опубліковані таким чином методики є чинними для всіх користувачів у секторі, щодо якого вони були узгоджені, а також для всіх імпортерів і виробників носіїв та обладнання, які підлягають сплаті збору за авторське право згідно зі статтею 107".

Цивільний процесуальний кодекс

21. Стаття 249 Цивільного процесуального кодексу передбачає:

"Особа, яка заявляє вимогу під час розгляду справи, повинна довести її обґрунтованість, крім випадків, встановлених законом".

22. Стаття 329 цього кодексу сформульована наступним чином:

"Стосовно презумпцій, які передаються на розсуд суду, він може посилатись на них лише в тому випадку, якщо вони мають значення і силу для встановлення ймовірності презюмованого факту; однак вони допускаються лише у випадках, коли закон допускає показання свідків".

Методика розподілу винагороди, що належить власникам майнових авторських прав на музичні твори за доведення до загального відома публіки музичних творів як фонової музики

23. The Metodologia privind remunerațiile convenite titularilor de drepturi patrimoniale de autor de opere muzicale pentru comunicarea publică a

operelor muzicale în scop ambiental (Методика розподілу винагороди, що належить власникам майнових авторських прав на музичні твори за доведення до загального відома публіки музичних творів як фонові музики), Monitorul Oficial al României, Part I, N° 710 від 7 жовтня 2011 р.), зі змінами, внесеними Рішенням N° 198 Румунського офісу з авторського права від 8 листопада 2012 р. (Monitorul Oficial al României, Part I, N° 780 від 20 листопада 2012 р.), передбачає:

1. Особа, яка використовує музичні твори як фонову музику, зобов'язана перед будь-яким використанням музичних творів отримати від UCMR – ADA дозвіл у формі невиключної ліцензії на використання музичних творів та сплатити винагороду відповідно до таблиці, наведеної у цій Методиці, незалежно від фактичної тривалості використання.

2. Для цілей цієї методики наведені нижче терміни і вирази мають такі значення:

(а) "доведення до загального відома публіки музичних творів як фонові музики" означає

поширення одного або кількох музичних творів, здійснене в місці, відкритому для публіки, або в будь-якому місці, де збирається певна кількість осіб, що не входять до звичайного кола сім'ї та знайомих, або до якого вони мають доступ, одночасно або послідовно, незалежно від способу поширення і використовуваних технічних засобів, з метою створення фонові музики для виконання будь-якої іншої діяльності, яка не обов'язково вимагає використання музичних творів;

(б) "особа, яка використовує музичні твори як фонову музику" означає будь-яку уповноважену юридичну або фізичну особу, яка володіє або використовує будь-яким чином (володіння, управління, концесія, оренда, суборенда, позика і так далі) приміщення, як закриті, так і відкриті, де встановлені або знаходяться системи та будь-які інші технічні або електронні засоби, такі як телевізори, радіоприймачі, касетні плеєри, стереосистеми, комп'ютерне обладнання, програвачі компакт-дисків, підсилювальні системи, а також будь-яке інше устаткування, що дозволяє отримувати, відтворювати або сповіщати звуки або зображення, супроводжувані звуком.

...

б. За період, протягом якого особа, яка використовує музичні твори як фонову музику, не має дозволу у формі невиключної ліцензії,

наданої UCMR – ADA, така особа зобов'язана сплатити UCMR – ADA суму, еквівалентну трикратному розміру винагороди, яка законно належала б такій особі, якби вона мала дозвіл у формі невиключної ліцензії.

7. Організації колективного управління можуть контролювати, через належним чином уповноважених представників, використання музичних творів як фонової музики; такі представники повинні мати вільний доступ до будь-якого місця, де музика використовується як фонова музика. Представники організацій колективного управління можуть використовувати портативну аудіо- та/або відеозаписувальну апаратуру в приміщеннях, де використовуються музичні твори, і зроблені таким чином записи є прямим доказом використання музичних творів як фонової музики".

24. До цієї методики додається шкала винагороди, що виплачується за доведення до загального відома публіки музичних творів як фонової музики, індивідуалізована за типом комерційних приміщень або транспортних засобів, в яких відбувається таке поширення. Пункт 11 цієї шкали передбачає для повітряних перевезень пасажирів фіксовану винагороду в розмірі 200 румунських леїв (RON) на місяць за кожне повітряне судно.

Методика щодо доведення до загального відома публіки опублікованих з комерційною метою фонограм або їхніх відтворень та обсяги майнових прав виконавців і виробників фонограм

25. The Metodologia privind comunicarea publică a fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproduerilor acestora și tabelele cuprinzând drepturile patrimoniale ale artiștilor interpreți ori executanți și producătorilor de fonogram (Методика щодо доведення до загального відома публіки опублікованих з комерційною метою фонограм або їхніх відтворень та обсягів майнових прав виконавців і виробників фонограм), Monitorul Oficial al României, Part I, № 982 від 8 грудня 2006 р.), зі змінами, внесеними Рішенням № 189 Румунського офісу з авторського права від 29 листопада 2013 р. (Monitorul Oficial al României, Part I, № 788 від 16 грудня 2013 р.), передбачає:

1. "Доведення до загального відома публіки фонограм, опублікованих з комерційною метою, або їхніх копій" означає поширення таких фонограм або їхніх копій у публічних місцях

(закритих чи відкритих), незалежно від способу, в який здійснюється поширення, за допомогою механічних, електроакустичних або цифрових засобів (підсилювальних систем, звукозаписувальних або аудіовізуальних пристроїв, радіоприймачів або телевізорів, IT-обладнання тощо).

...

3. "Користувач фонограми" означає для цілей цієї методики будь-яку уповноважену фізичну або юридичну особу, яка доводить до загального відома публіки опубліковані з комерційною метою фонограми або їхні копії в приміщеннях, що перебувають у неї на будь-якому праві (володіння, управління, оренда, суборенда, позика тощо).

...

5. Користувач зобов'язаний отримати дозволи у формі невиключних ліцензій, виданих організаціями колективного управління ... виробників фонограм для доведення до загального відома публіки фонограм, опублікованих з комерційною метою ..., в обмін на винагороду за шкалами, викладеними нижче, незалежно від фактичної тривалості доведення до загального відома публіки".

26. Додаток до цієї методики містить дві шкали, перша з яких передбачає виплату винагороди за діяльність, пов'язану з фоновою музикою, індивідуалізовану за типом комерційних приміщень або транспортних засобів, в яких ця діяльність відбувається. Підпункт E3, пункт 1, першої шкали передбачає для пасажирського залізничного транспорту щомісячну винагороду в розмірі 30 RON за кожен вагон зі звуковою системою.

СПОРИ В ОСНОВНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ТА ПИТАННЯ, ПЕРЕДАНІ НА ПОПЕРЕДНІЙ РОЗГЛЯД

Справа C-775/21

27. UCMR - ADA є організацією колективного управління, яка управляє музичними авторськими правами.

28. 2 березня 2018 року ця організація подала позов до Tribunalul București (Регіональний суд, Бухарест, Румунія) проти авіатранспортної компанії

Blue Air, вимагаючи виплати винагороди, яка ще не виплачена, та штрафних санкцій за доведення до загального відома публіки музичних творів на борту літаків, що управляються компанією Blue Air, на які Blue Air не отримала ліцензію.

29. У суді компанія Blue Air заявила, що вона експлуатує 28 літаків і що, хоча вона має програмне забезпечення, необхідне для сповіщення музичних творів у 22 з цих 28 літаків, після отримання необхідної ліцензії вона здійснила доведення до загального відома публіки лише один музичний твір як фонову музику в 14 з цих літаків.

30. Після таких роз'яснень UCMR - ADA розширила свої вимоги щодо виплати, вважаючи, що наявність звукових систем приблизно у 22 літаках обґрунтовує висновок про те, що охоронювані твори доводились до загального відома публіки у всіх літаках флоту Blue Air.

31. Рішенням від 8 квітня 2019 року позов UCMR - ADA було задоволено. По суті, Tribunalul București (Регіональний суд, Бухарест) постановив, спираючись на рішення від 7 грудня 2006 року у справі SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764) та від 15 березня 2012 року у справі Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012: 141), що той факт, що Blue Air обрала транспортні засоби, які вона експлуатує, пристроями, що дозволяють доводити до загального відома публіки музичні твори, як фонову музику, породжує спростовувану презумпцію використання таких творів; це вимагає визнання того, що будь-який літак, обладнаний звуковою системою, використовує такий пристрій для доведення до загального відома публіки музичного твору, про який йдеться, без будь-яких подальших доказів, необхідних у зв'язку з цим.

32. Blue Air оскаржила це рішення в Curtea de Apel București (Апеляційний суд, Бухарест, Румунія), який є судом, що звертається, стверджуючи, серед іншого, що вона не поширювала фонову музику на борту літака, яким вона керує, на яку не було отримано жодної ліцензії, і що лише існування фізичних засобів не є доведенням до загального відома публіки музичних творів. Вона додала, що, сповіщаючи фонову музику, вона не переслідувала жодних комерційних мотивів. Також, вона заявила, що звукові системи у літаках існують з міркувань безпеки, щоб забезпечити комунікацію між членами екіпажу та комунікацію між екіпажем і пасажиром.

33. Суд, що звертається, зазначає, що питання про те, чи є, з огляду на відсутність комерційної мети, поширення музичного твору як фонові музики становить доведення до загального відома публіки в розумінні статті 3 Директиви 2001/29, не позбавлене невизначеності. Крім того, якщо на це питання дається позитивна відповідь, суд, що звертається, підіймає питання про стандарт доказування, необхідний у зв'язку з цим. Він зазначає, що відповідно до судової практики деяких національних судів, якщо заклад, який здійснює певну комерційну діяльність, зазначений в методиці, згаданій у пункті 23 цього рішення, існує спростовувана презумпція, що твори, що охороняються авторським правом, доводяться до загального відома публіки в цьому місці. Така презумпція була б виправдана, зокрема, тим, що організаціям колективного управління, які займаються авторським правом, неможливо систематично контролювати всі місця, де можуть відбуватися акти використання творів інтелектуальної творчої діяльності.

34. За таких обставин Curtea de Apel București (Апеляційний суд, Бухарест) вирішив призупинити провадження у справі та передати на розгляд Суду справедливості для ухвалення попереднього рішення наступні питання:

"(1) Чи слід тлумачити статтю 3(1) Директиви 2001/29/ЄС ... як таку, що трансляція всередині комерційного повітряного судна, зайнятого пасажирями, музичного твору або фрагмента музичного твору під час зльоту, посадки або в будь-який час під час польоту через систему гучномовного зв'язку повітряного судна є доведенням до загального відома публіки у значенні цього положення, зокрема (але не виключно) враховуючи критерій, пов'язаний з метою отримання прибутку від такого поширення?

Якщо відповідь на перше питання позитивна:

(2) Чи є наявність на борту повітряного судна адресної системи, що вимагається законодавством про безпеку повітряного руху, достатньою підставою для створення спростовуваної презумпції щодо доведення до загального відома публіки музичних творів на борту цього повітряного судна?

Якщо відповідь на це питання негативна:

(3) Чи є наявність на борту повітряного судна адресної системи, що вимагається законодавством про безпеку повітряного руху,

і програмного забезпечення, яке дозволяє поширювати фонограми (що містять охоронювані музичні твори) через таку систему, достатньою підставою для створення спростовуваної презумпції щодо доведення до загального відома публіки музичних творів на борту цього повітряного судна?”

Справа C-826/21

35. UPFR - це організація колективного управління суміжними правами виробників фонограм.

36. 2 грудня 2013 року ця організація подала позов проти CFR, залізничної транспортної компанії, вимагаючи виплати винагороди, яка ще не виплачена, та штрафних санкцій за доведення до загального відома публіки музичних творів на борту пасажирських вагонів, що управляються CFR. У цьому контексті вона стверджувала, що чинне залізничне законодавство вимагає, щоб деякі поїзди, які управляються CFR, були обладнані звуковими системами, і стверджувала, що наявність таких систем дорівнює доведенню творів до загального відома публіки у розумінні статті 3(1) Директиви 2001/29.

37. Цей позов був відхилений Tribunalul București (Регіональний суд, Бухарест), який постановив, що, хоча просте встановлення звукової системи, яка технічно забезпечує публічний доступ до звукозапису, є доведенням до загального відома публіки музичних творів, не було доведено, що поїзди, які експлуатуються, були обладнані такою системою.

38. UPFR подала апеляцію на це рішення до Curtea de Apel București (Апеляційний суд, Бухарест), який є судом першої інстанції.

39. Суд, що звертається, зазначає, що відповідно до національної судової практики більшість рішень підтримують позицію, зокрема, на підставі рішення від 7 грудня 2006 року SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764), що наявність звукових систем у вагоні поїзда є доведенням до загального відома публіки музичних творів. Однак, суд, що звертається, не має впевненості в цьому.

40. За цих обставин Curtea de Apel București (Апеляційний суд, Бухарест) вирішив призупинити провадження у справі та передати на розгляд Суду справедливості для ухвалення попереднього рішення наступні питання:

"(1) Чи здійснює залізничний перевізник, який використовує вагони поїздів, в яких встановлені звукові системи, призначені для поширення інформації пасажирам, доведення до загального відомв публіки в розумінні статті 3 Директиви 2001/29/ЄС ...?"

(2) Чи перешкоджає стаття 3 Директиви 2001/29/ЄС ... національному законодавство, яке встановлює спростовувану презумпцію доведення до загального відомв публіки на основі наявності звукових систем, якщо присутність таких звукових систем вимагається іншими положеннями законодавства, що регулюють діяльність перевізника?"

Слухання в суді

41. Рішенням від 1 березня 2022 року справи C-775/21 та C-826/21 були об'єднані для цілей письмової та усної частин процедури та ухвалення рішення відповідно до статті 54 Регламенту Суду ЄС.

РОЗГЛЯД ПОСТАВЛЕНИХ ПИТАНЬ

Перше питання у справі C-775/21

42. У своєму питанні суд, що звертається, запитує, по суті, чи слід тлумачити статтю 3(1) Директиви 2001/29 як таку, що сповіщення в пасажирському транспорті музичного твору як фонової музики є доведенням до загального відомв публіки в розумінні цього положення.

43. Відповідно до статті 3(1) Директиви 2001/29, держави-члени повинні забезпечити авторам виключне право дозволяти або забороняти будь-яке доведення до загального відомв публіки їхніх творів дротовими або бездротовими засобами, включно з інтерактивним наданням доступу публіці своїх творів таким чином, щоб представники публіки могли отримати до них доступ з місця і в час, індивідуально обрані ними.

44. Як Суд неодноразово зазначав, відповідно до такого положення автори, таким чином, мають право, яке є превентивним за своєю природою і яке дозволяє їм втручатись між можливими користувачами їхніх творів та доведенням до загального відомв публіки, яке такі користувачі можуть планувати здійснити, з метою заборонити таке поширення (рішення від 22 червня 2021 року, *YouTube and Cyando*, C-682/18 та C-683/18, EU:C:2021:503, п. 62 та наведена судова практика).

45. Оскільки стаття 3(1) Директиви 2001/29 не дає визначення поняттю

“доведення до загального відома публіки”, його значення та обсяг повинні визначатись з огляду на цілі, які переслідує така директива, та контексту, в якому викладено положення, що тлумачиться (рішення від 7 серпня 2018 року у справі *Renckhoff*, C-161/17, EU:C:2018:634, п. 17 та наведена судова практика).

46. У зв'язку з цим Суд нагадав, що це поняття, як зазначено в пункті 23 Директиви 2001/29, слід розуміти в широкому сенсі, що охоплює будь-яке доведення до загального відома публіки, що не присутня у місці, де відбувається поширення, і, таким чином, будь-яку таку трансляцію або ретрансляцію твору публіці засобами дротової або бездротової передачі, у тому числі засобами мовлення. З пунктів 4, 9 і 10 цієї директиви зрозуміло, що основною метою директиви є встановлення високого рівня охорони авторів, що дозволяє їм отримувати відповідну винагороду за використання їхніх творів, зокрема у випадку доведення до загального відома публіки (рішення від 22 червня 2021 року, *YouTube and Cyando*, C-682/18 та C-683/18, EU:C:2021:503, п. 63 та наведена судова практика).

47. У зв'язку з цим, як неодноразово зазначав Суд, поняття “доведення до загального відома публіки” у розумінні пункту 1 статті 3 включає два кумулятивні критерії, а саме акт поширення твору та поширення такого твору публіці, що вимагає індивідуальної оцінки (рішення від 2 квітня 2020 року у справах *Stim and SAMI*, C-753/18, EU:C:2020:268, п. 30, і від 22 червня 2021 року, *YouTube and Cyando*, C-682/18 та C-683/18, EU:C:2021:503, п. 66 та наведена судова практика).

48. Для цілей такої оцінки необхідно враховувати кілька додаткових критеріїв, які не є автономними та взаємозалежними. Оскільки в різних ситуаціях такі критерії можуть бути присутніми різною мірою, вони повинні застосовуватися як окремо, так і у взаємодії один з одним (див. щодо цього рішення від 14 червня 2017 року у справі *Stichting Brein*, C-610/15, EU:C:2017:456, п. 25, та від 22 червня 2021 року у справі *YouTube and Cyando*, C-682/18 та C-683/18, EU:C:2021:503, п. 67, а також наведену судову практику).

49. Серед таких критеріїв Суд підкреслив, по-перше, важливу роль, яку відіграє користувач та навмисний характер його втручання. Користувач здійснює акт поширення, коли він втручається, повністю усвідомлюючи наслідки своїх дій, щоб надати своїм клієнтам доступ до охоронюваного

твору, коли за відсутності такого втручання його клієнти в принципі не змогли б прослуховувати твір, переданий в ефір (рішення від 14 червня 2017 року у справі Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, п. 26 та наведена судова практика).

50. Крім того, Суд постановив, що важливо, щоб доведення до загального відома публіки, у розумінні статті 3(1) Директиви 2001/29, мало прибутковий характер (рішення від 8 вересня 2016 року, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, п. 38 та наведена судова практика). Однак Суд визнав, що прибутковий характер не обов'язково є істотною умовою існування доведення до загального відома публіки (рішення від 7 березня 2013 року, ITV Broadcasting and Others, C-607/11, EU:C:2013:147, п. 42 та наведена судова практика, та від 31 травня 2016 року, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, п. 49).

51. По-друге, для того, щоб бути класифікованим до категорії "доведення до загального відома публіки" в розумінні статті 3(1) Директиви 2001/29, охоронювані твори також повинні бути фактично поширені публіці (рішення від 28 жовтня 2020 року, BY (*Photographic evidence*), C-637/19, EU:C:2020:863, п. 25 та наведена судова практика).

52. У зв'язку з цим Суд зазначив, що поняття "публіка" стосується невизначеної кількості потенційних отримувачів і передбачає, крім того, досить велику кількість людей (рішення від 22 червня 2021 року, YouTube and Cyando, C-682/18 і C-683/18, EU:C:2021:503, п. 69 та наведена судова практика).

53. У даній справі, по-перше, як впливає з судової практики, наведеної в пункті 49 вище, очевидно, що сповіщення в пасажирському транспорті музичного твору як фонові музики оператором такого транспортного засобу є актом поширення для цілей статті 3(1) Директиви 2001/29, оскільки при цьому оператор втручається, з повним усвідомленням наслідків своєї поведінки, щоб надати своїм клієнтам доступ до охоронюваного твору, зокрема, якщо за відсутності такого втручання ці клієнти в принципі не змогли б прослуховувати твір, переданий в ефір.

54. По-друге, музичний твір такого роду фактично поширюється публіці в розумінні судової практики, згаданої в пункті 51 вище. Хоча, як постановив Суд, поняття "публіка" охоплює певний поріг de minimis, який виключає з

цього поняття групи осіб, які є занадто малими або незначними. Суд також підкреслив, що для визначення цієї кількості слід враховувати зокрема, кількість осіб, які можуть мати доступ до того самого твору одночасно, а також й те, скільки з них мають доступ до нього послідовно (див., щодо цього рішення від 31 травня 2016 року у справі Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, пп. 43 та 44, та від 19 грудня 2019 року, Nederlands Uitgeversverbond and Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, п. 68, а також наведену судову практику).

55. Як зазначає суд, що звертається, у цій справі не заперечується, що твір, який є предметом розгляду в основному провадженні, фактично сповіщався в половині літаків, що управляються авіакомпанією Blue Air під час рейсів, які виконувала така авіакомпанія, внаслідок чого публікою, про яку йдеться, є всі групи пасажирів, які одночасно або послідовно скористались цими рейсами, і така кількість зацікавлених осіб не може вважатись занадто малою або навіть незначною у розумінні судової практики, про яку йшлося в пункті 54 вище.

56. У цьому контексті той факт, згаданий судом, який звертається, що прибутковий характер такого поширення є дуже спірним, стосовно сповіщення як фонові музики уривків з музичних творів для всіх пасажирів повітряного судна під час зльоту, посадки або в будь-який інший час польоту, не є вирішальним. Прибутковий характер такого роду не є обов'язковою умовою для висновку про наявність доведення до загального відома публіки в розумінні статті 3(1) Директиви 2001/29, оскільки Суд постановив, що такий характер не обов'язково є істотною умовою, яка визначає наявність доведення до загального відома публіки, як це впливає з судової практики, згаданої в пункті 50 вище.

57. З огляду на вищевикладені міркування, відповідь на перше питання у справі C-775/21 полягає в тому, що статтю 3(1) Директиви 2001/29 слід тлумачити як таку, що сповіщення в пасажирському транспорті музичного твору як фонові музики є доведенням до загального відома публіки в розумінні цього положення.

Друге і третє питання у справі C-775/21 і перше питання у справі C-826/21

58. Згідно з усталеною практикою Суду, у процедурі, викладеній у статті 267 ДФЄС, яка передбачає співпрацю між національними судами та Судом ЄС, саме останній повинен надати національному суду відповідь, яка буде

корисною для нього та дозволить йому вирішити справу, що перебуває на його розгляді. З огляду на це, Суду, можливо, доведеться переформулювати передані йому питання. Той факт, що національний суд, формально кажучи, сформулював питання, передані для ухвалення для попереднього рішення, з посиланням на певні положення права ЄС, не перешкоджає Суду надати національному суду всі точки тлумачення, які можуть бути корисними при вирішенні справи, що перебуває на його розгляді, незалежно від того, чи посилався цей суд на них у своїх питаннях чи ні. У зв'язку з цим Суд повинен виокремити з усієї інформації, наданої національним судом, зокрема з підстав рішення про передачу питань, пункти права ЄС, які потребують тлумачення, з огляду на предмет спору (рішення від 22 червня 2022 року у справі Volvo and DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, п. 28 та наведена судова практика).

59. У цій справі, з огляду на інформацію у зверненні щодо ухвалення попереднього рішення, надану судом, що звертається, необхідно, з метою надання такому суду корисної відповіді, переформулювати питання, винесені на розгляд для ухвалення попереднього рішення.

60. Зокрема, позов у справі C-826/21 був поданий організацією колективного управління, яка управляє суміжними правами виробників фонограм, з метою отримання виплати CFR справедливої винагороди за доведення до загального відома публіки музичних творів на борту пасажирських вагонів, що управляються CFR. Отже, беручи до уваги застосування до цього спору статті 105(1)(f) Закону № 8/1996, згаданої у пункті 10 вище, яка передбачає наявність майнового права виробника фонограм дозволяти сповіщення та доведення до загального відома публіки власних фонограм, очевидно, що тлумачення статті 8(2) Директиви 2006/115 також пов'язане із результатом даного спору.

61. За таких обставин слід вважати, що у своїх питаннях, які доцільно розглядати разом, суд, що звертається, запитує, по суті, чи слід тлумачити статтю 3(1) Директиви 2001/29 та статтю 8(2) Директиви 2006/115 як таку, що встановлення на борту транспортного засобу звукового обладнання та, у відповідних випадках, програмного забезпечення, яке дозволяє сповіщати фонову музику, є доведенням до загального відома публіки у розумінні цих положень.

62. Слід мати на увазі, що при тлумаченні положення права ЄС необхідно

враховувати не тільки його формулювання, але й цілі, які переслідують правила, частиною яких воно є, і його контекст. Що стосується, зокрема, статті 3(1) Директиви 2001/29, то це положення має тлумачитись таким чином, щоб воно узгоджувалось з відповідними положеннями WCT, оскільки Директива 2001/29 спрямована на виконання певних зобов'язань, покладених на Європейський Союз за цією конвенцією (див. щодо цього рішення від 17 квітня 2008 року у справі *Peek & Cloppenburg*, C-456/06, EU:C:2008:232, п. 33 та від 21 червня 2012 року у справі *Donner*, C-5/11, EU:C:2012:370, п. 23).

63. Перш за все, стосовно формулювання положень, про які йдеться, у пункті 43 вище було нагадано, що зі статті 3(1) Директиви 2001/29 випливає, що держави-члени повинні забезпечити авторам виключне право дозволяти або забороняти будь-яке доведення до загального відома публіки своїх творів дротовими або бездротовими засобами, включно з інтерактивним наданням доступу публіці своїх творів таким чином, щоб представники публіки могли отримати до них доступ з місця і в час, індивідуально обрані ними.

64. Крім того, відповідно до статті 8(2) Директиви 2006/115, законодавство держав-членів повинно забезпечити, по-перше, виплату користувачем єдиної справедливої винагороди, якщо фонограма, опублікована з комерційною метою, або відтворення такої фонограми використовується для сповіщення за допомогою бездротових засобів або для будь-якого доведення до загального відома публіки, і, по-друге, розподіл цієї винагороди між відповідними виконавцями і виробниками фонограм.

65. У зв'язку з цим слід мати на увазі, що відповідно до практики Суду, оскільки законодавець ЄС не висловив іншого наміру, поняття "доведення до загального відома публіки", що використовується в обох вищезазначених положеннях, має тлумачитись як таке, що має однакове значення (див. щодо цього рішення від 8 вересня 2016 року у справі *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, п. 33, та від 17 червня 2021 року у справі *M.I.C.M.*, C-597/19, EU:C:2021:492, п. 41, а також наведену судову практику).

66. По-друге, стосовно мети, яку переслідують такі положення, то з судової, згаданої у пункті 46 вище, випливає, що таке поняття дійсно слід розуміти в широкому сенсі, що охоплює будь-яке доведення до загального відома публіки, що не присутня в місці, де відбувається поширення, і,

таким чином, будь-яку таку трансляцію або ретрансляцію твору публіці засобами дротової або бездротової передачі, у тому числі засобами мовлення, оскільки головною метою Директиви 2001/29 є встановлення високого рівня охорони авторів.

67. З огляду на це, по-третє, щодо контексту положень, про які йдеться, слід зазначити, що з пункту 27 Директиви 2001/29, який, по суті, відтворює Узгоджену заяву щодо статті 8 WCT, як зазначив Суд у рішенні від 22 червня 2021 року у справі *YouTube and Cyando* (C-682/18 і C-683/18, EU:C:2021:503, п. 79), впливає, що "просте надання фізичних засобів для забезпечення або здійснення поширення саме по собі не є поширенням у розумінні цієї Директиви".

68. У зв'язку з цим, якщо сам факт використання звукового обладнання та, у відповідних випадках, програмного забезпечення, необхідного для того, щоб публіка могла прослуховувати твір, автоматично призводить до втручання оператора цієї системи, що класифікується як "акт поширення", то будь-яке "надання фізичних засобів для забезпечення або здійснення поширення", в тому числі, якщо наявність таких засобів вимагається національним законодавством у сфері діяльності оператора транспорту, становитиме такий акт, який, однак, прямо виключається пунктом 27 Директиви 2001/29 (див. щодо цього рішення від 22 червня 2021 року, *YouTube and Cyando*, C-682/18 та C-683/18, EU: C:2021:503, п. 79).

69. Відповідно до таких міркувань слід визнати, що факт наявності на борту транспортного засобу звукового обладнання та, у відповідних випадках, програмного забезпечення, що дозволяє сповіщати фонову музику, не є актом поширення для цілей статті 3(1) Директиви 2001/29 та статті 8(2) Директиви 2006/115, оскільки йдеться лише про надання фізичних засобів для забезпечення або здійснення поширення.

70. Слід визнати, що Суд вже постановив, що оператори пабу, готелю або спа-закладу здійснюють акт поширення, коли вони навмисно транслюють охоронювані твори своїм клієнтам шляхом навмисного розповсюдження сигналу за допомогою телевізійних або радіоприймачів, які вони встановили у своєму закладі (див. щодо цього рішення від 7 грудня 2006 р., *SGAE*, C-306/05, EU: C:2006:764, п. 47; від 4 жовтня 2011 року, *Football Association Premier League and Others*, C-403/08 та C-429/08, EU:C:2011:631, п. 196; та від 27 лютого 2014 року, *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, п. 26).

Аналогічно, оператор реабілітаційного центру, який навмисно транслює охоронювані твори своїм пацієнтам за допомогою телевізорів, встановлених у кількох місцях такого закладу, здійснює акт поширення (рішення від 31 травня 2016 року у справі Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, пп. 55 та 56).

71. Однак просте встановлення звукового обладнання в транспортному засобі не можна порівнювати з діями, за допомогою яких постачальники послуг навмисно транслюють охоронювані твори своїм клієнтам шляхом розповсюдження сигналу за допомогою приймачів, які вони встановили у своєму закладі, що дозволяє отримати доступ до таких творів.

72. Оскільки встановлення на борту транспортного засобу звукового обладнання і, у відповідних випадках, програмного забезпечення, що забезпечує сповіщення фонові музики, не є "актом поширення", немає необхідності розглядати питання про те, чи було здійснено можливе доведення до загального відома публіки в розумінні судової практики.

73. З огляду на всі вищевикладені міркування, відповідь на друге та третє питання у справі C-775/21 і перше питання у справі C-826/21 полягає в тому, що статтю 3(1) Директиви 2001/29 і статтю 8(2) Директиви 2006/115 слід тлумачити так, що встановлення на борту транспортного засобу звукового обладнання і, у відповідних випадках, програмного забезпечення, що дозволяє сповіщати фонову музику, не є доведенням до загального відома публіки в розумінні цих положень.

Друге питання у справі C-826/21

74. Зважаючи на міркування, викладені у пункті 60 вище, для того, щоб надати корисну відповідь суду, що звертаються, необхідно встановити, що у своєму запитанні цей суд, по суті, запитує, чи слід тлумачити статтю 8(2) Директиви 2006/115 як таку, що перешкоджає національному законодавству, як його тлумачать національні суди, яке встановлює спростовувану презумпцію того, що музичні твори доводяться до загального відома публіки через наявність звукових систем у транспортних засобах.

75. Попередньо слід зазначити, що передумова, на яку спирається суд, звертається, згідно з якою національне законодавство встановлює спростовувану презумпцію того, що музичні твори доводяться до

загального відома публіки завдяки наявності звукових систем у транспортних засобах, оскаржується урядом Румунії у його письмових зауваженнях.

76. Слід, однак, мати на увазі, що згідно з ustalеною практикою Суду, в процедурі, передбаченій статтею 267 ДФЄС, функції Суду та функції суду, який звертається, чітко розмежовані, і тлумачення національного законодавства належить виключно до компетенції останнього (рішення від 17 березня 2022 року у справі *Daimler*, C-232/20, EU:C:2022:196, п. 91 та наведена судова практика).

77. Таким чином, у контексті звернення щодо ухвалення попереднього рішення Суд не має права виносити рішення щодо тлумачення положень національного законодавства. Відповідно до розподілу юрисдикції між судами Європейського Союзу та національними судами, Суд повинен брати до уваги фактичний та законодавчий контекст, описаний у наведеному запиті, в якому поставлені питання (рішення від 17 березня 2022 року у справі *Daimler*, C-232/20, EU:C:2022:196, п. 92 та наведена судова практика).

78. У зв'язку з цим, зокрема, з пунктів 1, 6 та 7 Директиви 2001/29 впливає, що цілями цієї директиви є, серед іншого, усунення законодавчих розбіжностей і правової невизначеності, пов'язаних з охороною авторського права, оскільки така незахищеність може перешкоджати безперешкодному функціонуванню внутрішнього ринку і розвитку інформаційного суспільства в Європі, а також запобігання непослідовному реагуванню держав-членів на технологічний розвиток. Крім того, в цих звітах зазначається, що за відсутності гармонізації на рівні ЄС можуть виникнути значні відмінності в охороні, що призведе до фрагментації внутрішнього ринку та законодавчих неузгодженостей. Крім того, знову ж таки, згідно з цими документами, значні правові відмінності та невизначеності в захисті можуть перешкоджати економії на масштабах для нових продуктів і послуг, що охороняються авторським правом і суміжними правами.

79. Як Суд вже постановив, прийняття пропозиції про те, що держава-член може надати ширшу охорону суб'єктам авторських прав, встановивши, що поняття "доведення до загального відома публіки" також включає в себе інші види діяльності, ніж ті, що згадуються в статті 3(1) Директиви 2001/29,

матиме наслідком створення законодавчих відмінностей і, таким чином, для третіх сторін - правової невизначеності (рішення від 13 лютого 2014 року у справі Svensson and Others, C-466/12, EU:C:2014:76, п. 34).

80. Звідси випливає, що статтю 3(1) Директиви 2001/29 слід тлумачити як таку, що перешкоджає державі-члену надавати ширшу охорону суб'єктам авторських прав, встановлюючи, що поняття доведення до загального відома публіки охоплює ширший спектр видів діяльності, ніж ті, про які йдеться в цьому положенні (рішення від 13 лютого 2014 року у справі Svensson and Others, C-466/12, EU:C:2014:76, п. 41).

81. Таке тлумачення, з огляду на судову практику, наведену у пункті 65 вище, можна застосувати за аналогією до поняття "доведення до загального відома публіки" у розумінні Директиви 2006/115.

82. У даній справі з відповіді на перше питання у справі C-826/21 очевидно, що статтю 8(2) Директиви 2006/115 слід тлумачити як таку, що встановлення на борту транспортного засобу звукового обладнання та, у відповідних випадках, програмного забезпечення, яке дозволяє сповіщати фонову музику для пасажирів незалежно від їхньої волі, не є "доведення до загального відома публіки" в розумінні цього положення.

83. Таким чином, це положення перешкоджає національному законодавству, яке встановлює спростовувану презумпцію того, що через наявність таких звукових систем відбувається доведення до загального відома публіки. Таке законодавство може мати наслідком вимогу виплати винагороди за просте встановлення таких звукових систем, навіть за відсутності будь-якого доведення до загального відома публіки, що суперечить вищезазначеному положенню.

84. З огляду на вищевикладені міркування відповідь на поставлене питання полягає в тому, що статтю 8(2) Директиви 2006/115 слід тлумачити як таку, що перешкоджає національному законодавству, як його тлумачать національні суди, яке встановлює спростовувану презумпцію того, що музичні твори доводяться до загального відома публіки через наявність звукових систем у транспортних засобах.

ВИТРАТИ

85. Оскільки це провадження є для сторін основного провадження етапом у справі, що розглядається національним судом, рішення про витрати ухвалює цей суд. Витрати, понесені у зв'язку з поданням зауважень до Суду, крім витрат цих сторін, не підлягають відшкодуванню

ВИХОДЯЧИ З ЦЬОГО СУД (ШОСТА ПАЛАТА) ПОСТАНОВЛЯЄ:

- 1.** Стаття 3(1) Директиви 2001/29/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію деяких аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві має тлумачитись як така, що сповіщення в пасажирському транспорті музичного твору як фонової музики є доведенням до загального відома публіки в розумінні цього положення.
- 2.** Стаття 3(1) Директиви 2001/29 та стаття 8(2) Директиви 2006/115/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2006 року про право на надання в прокат і право на надання в позичку та про деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності повинні тлумачитись як такі, що встановлення на борту транспортного засобу звукового обладнання і, у відповідних випадках, програмного забезпечення, що дозволяє сповіщати фоновою музику, не є доведенням до загального відома публіки в розумінні цих положень.

3. Стаття 8(2) Директиви 2006/115 повинна тлумачитись як така, що перешкоджає національному законодавству, як його тлумачать національні суди, яке встановлює спростовувану презумпцію того, що музичні твори доводяться до загального відома публіки через наявність звукових систем у транспортних засобах.

[Підписи]

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ:

Проект має на меті поширення інформації про практику Суду ЄС з питань інтелектуальної власності серед зацікавлених фахівців.

Текст перекладу та резюме рішень Суду ЄС з питань інтелектуальної власності розроблено та представлено з інформаційною метою.

Представлена інформація НЕ є офіційною і НЕ рекомендована для використання у експертних дослідженнях.

Переклад та резюме рішень Суду ЄС створені з використанням відкритої інформації, що міститься у інформаційній системі Суду ЄС. (<https://curia.europa.eu>).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЄКТ:

Серія: *Рішення Суду ЄС з питань інтелектуальної власності: резюме, неофіційний переклад.*

Про що: *про позиції Суду ЄС у сфері інтелектуальної власності.*

Для кого: *для фахівців з питань інтелектуальної власності.*

Мета: *інформування спільноти про практику Суду ЄС з актуальних питань інтелектуальної власності.*

Координатор: *к.ю.н., доцент Любов Майданик.*

Виконавці: *Юлія Кравченко, Анна Ткачук, Дар'я Дакало.*

Більше резюме Рішень Суду ЄС шукай тут

<https://www.facebook.com/IP.Academy.of.Ukraine>

© УКРНОІВІ, 2023